

tanítást megdermesztő túlműveltségen járható osztrák felállítás által, mely most tanterv és hely hiányában teljesen lehetetlen.

Azon kérdés is merült fel, kielégít-e 4 osztályú polgári leányiskola egész városi köznevelésünk összes igényeit, nem volna-e ügyesebb vendég oly leánytanoda, mely a gymnasiumnak vagy reáliskolának megfelelő, melyet „felmás leánytanoda” elnevezéssel 6 éves tanfolyamra a közoktatásügyi kormány szervezett és néhány év óta először a fővárosban, majd kisebb-nagyobb vidéki városokban állított? Ezen felsőbb leánytanodák egyúttal benlakással összekötött nevelőintézetek, melyek a vidéki leánytanulókat befogadni képesek.

Az értekezlet azon véleményben van, hogy polgári városunkban alig találkozik az a nő, ki be nem ért azzal, ha leánykereskedő jól végzett négy elemi osztályon felül még négy éven át megfelelő és rendszeres oktatásban és nevelésben részesülhet, ki gyakorlati észjárással és helyes tapintattal nem ösztönöz leánygyermekét 14—15 életévé betöltése után otthon tartani, hogy az iskolai, többé kevésbé elméleti ismeretek a gondos, házas és a föld kereségen létező egyetemes iskolai által sem pótolható édesanya körében valódi ügyességeké váljanak.

Az értekezlet tudja, hogy ilyen felsőbb leányiskola sokkal nagyobb költségekkel jár, és tetemesen nagyobb apparatust igényel. A mi a vidéki leánytanulókat illeti, kik a bennaként igénybe vették, azok száma vajmi csekélyre tehető, közel lévén Kalocsa, Szabadka és Zombor városok, hol a leánynevelésről a helyi igényeknek megfelelően jobbra gondoskodva van.

Ez okonkálta az értekezlet azon meggyőződésében maradt, hogy a jelzett polgári leányiskola városunk igényeinek teljesen megfelel, ha egy nő iparműhely is hozzá csatolható, melyben a szegényebb, keresetre utalt leányok bizonyos iparágban alaposan kiképezhetnek, (pl. szövészet vagy más házi iparágak) és keresetképesse tételnek. városi köznevelésnek minden méltányos igényei kielégíthetnek.

Mintán az értekezlet át van hatta ilyen intézet üdvös voltáról, és városunk összes lakossága érdekében állónak tartja, hogy fiatal hölgynevelésük mentül előbb arra keszítse, és alkalmas tanterv rendszeres vezetése mellett így oktatás áldásában részesüljön a polgár minden nemű ügyét lelkészlő polgármester ur is ezen meggyőződés szívből osztja, és a maga részéről megéri, miszerint oda fog törekedni, hogy a törvényhatóság, mely saját helyesen fel fogott érdekekben már annyit áldozatot hozott a nevelésügy és minden közügy szent oltárára — a mennyire a város anyagi körülményei engedik áldozatok árán ezen ügyet diadalra segíse.

Határozottatott egy polgári leányiskola mentül előbb leendő felállítás érdekében tántoríthatatlan állást foglalni és oda törekedni, hogy a nemes törvényhatóság ezen nemes ügyet, anyagi áldozatok árán is felkarolva abban fáradozzék, hogy a magas kormány

segítségével ilyen leánytanoda mentül előbb üdvös működését megkezdhesse.

K. m. f. Dr. Bartsch Samu, kep. igazgató, értekezleti jegyző.

F o l h í v ó s

a Magyarországon s a magyar koronaországokban élő zenetanári és tanítókhoz

Az országos magyar kiállítás megnyitása immár csak rövid idő kérdése s a magyar főváros több hónapát át központja lesz mindannak, a mit a magyar egyetemes anyagi és szellemi teruelés felmutatni képes. A külföldi figyelmek házánkra fog irányulni s minden művelt s nagy nemzet tudomást venne nemzeti önállói előhaladásunk, műveltségünk s ez által életképességünkéről, hogy meggyőződjék, miszerint a magyar nemzet is hivatva van a legműveltebb népek sorában előhaladni az a gyűrűkapocsot, mely a nemzetcsatádok kulturális lénelőzetét képezi.

A magyarnak ez alkalommal a föld- s műipar termékei mellett, fel kell tárnia a tudomány, irodalom s művészet vívmányait is, hogy beigazolja, miszerint a kor szelleme s irányvá előhaladni s lépést tartani tud nemzetét fejlődött, s hogy már is oly színvonalra emelkedett, melyen a legműveltebb népek figyelmére méltó.

E fenkölt törekvésben a nemzet egy osztályi sem maradhat hátra, annál kevésbé pedig azok, melyek a szellemi műveltség s az előhaladás jelvényét hordják zászlajukon. S a hazai művészet képviselői első sorban vannak hivatva felhasználni az országos kiállítás nagy horderejű mozzanatát arra, hogy szóval és tettel, eszmeeserével és társulással, életképes kezdeményezéssel és szellemi érintkezéssel kihatóbb lendületet adjanak a hazai művészet egyetemes ügyének s annak továbbfejlesztését minél szilárdabb alapokra fektessék.

A „Zenetanárok országos egylete” e magasztos s egyszersmind nemzeti eszméitől vezéreltetett, midőn egyhangulag elhatározta, hogy az ez évi országos kiállítás alkalmával egy egyetemes zenetanári kongresszus megtartására hívja fel a magyar hazában élő és működő zenetanárokat, tanítókat, szóval: mind azokat, kik hazánkban a zenével főleg pedig a zene oktatásával foglalkoznak. Mert habár nem lehet tagadni, hogy a legutóbbi évtizedek alatt a zeneművészet is kibatóbb lendületet nyert már ha-

zánkban egy államilag, mint társadalomilag, s hogy ez idő alatt már számos életképes eszme és ige is megtestesült: de másrészt az sem vonható kétségbe, miszerint ép a sok és sokfelé irányuló törekvés, társulás és teruelés, valamint a sokféle szellemi magvetésnek gyakran rendezetlen egybehalmozása és alkalmazása, még nagyon bizonytalan hullámzásoknak van kitéve s ért mért nem mindig egy közös célra irányul, inkább gátolója és nullifikálója mintsem megszilárdítója a biztos fejlődés alapjának. S mind ennek okát nem a hazai erők hiányában vagy képtelenségében, mint inkább azok széthúzásában s nem kellő felhasználásában kellőtven keresni: semmi sem lehet indokoltabb, mint egy oly országos zenetani kongresszus megtartása, mely alkalmat nyújtson beható eszmeeserésre s oly egyöntűen megállapodások, irányítások s társulatok létrehozatalára, melyek feladata legyen: tisztázni az eszméket, rámutatni a legégetőbb szükségek s hiányok pótlására s lehetőleg megtalálni a módokat, melyek hazánkban is a zeneművészetnek felvirágzását eszközölhetik.

Mindazonáltal „Zenetanárok egylete” nevében van szerencsénk első sorban fölkerülni egy a fővárosi, mint az ország összes zenetanárait s tanítóit átáljában mindazokat, kik hazánkban a zene ügye iránt melegen érdeklődnek, hogy a f. év július havában Budapesten megtartandó egyetemes zenetani kongresszusban résztvenni sziveskedjenek.

A czélba vett „Zenetani kongresszus” a megállapított terrajz szerint négy napra fog terjedni, következő beosztással:

Első nap: Egy zenetanárképző országos intézet életbeléptetési ügyének megvitatása.

Második nap: Egy Magyarhonban élő s zeneoktatással foglalkozók nyugdíjintézet életbeléptetési kérdése s módjainak megvitatása.

Harmadik nap: Az általános, különösen pedig a hazai zenei viszonyokra vonatkozó minden irányú felolvasások és értekezések tartása.

Negyedik nap: Kirándulások és szórakozások.

Mindazok, kik a czélbavett kongresszusban résztvenni s mind ama előnyökben részesülni óhajtanak, melyeket a jelentkezők számára „Zenetanárok országos egylete” biztosít, minők: mérsékelt áruvasuti és gőzhajóú jegyek, elszállásolás, a kiállításnak díj nélküli látogatásása stb. s melyek részletes körülírása és a szíverése is, hogy a választ jobban hallja.

— Tegnap volt az eljegyzés künn Cservölgyön, — szolt a hírlapíró hivatalos hangon, — de igen szép családi körben. A vasárnapi „Közöly”-ben lesz róla a tudósítás.

Téhat vége mindennek számodra, szegény Emília! Az eljegyzés is megtörtént, mit törődik most már Satory veled? Jogosan csókolhatta meg menyasszonyát táncszobában a te szíved előtt nem tartozik ő lefeléjéig többé.

— Na, akkor értem, hogy miért hozott ma a télkabátja zsebében revolvert Jenő, — kacagott Hodolva Muki. Ha valaki a menyasszonyára veti a szemét, lelvi azonnal.

— Azaz hogy, — választott Satory, — ma reggel a bál után közvetlenül újra kihajtatunk Cservölgyre s én lovon elkísérem Belláékat. Tudjátok, hogy most nem tulajdonos barátságos az ut odáig reggel előtt.

— S amig Tamás bácsi lesz a főkapitány, — nevetett a hírlapíró, — addig Keserű Marezi bandájának gyöngy élete is lesz Sóstó megyében. Az öreg urat végre megmagát is ellopják egyszer a városaházról.

— Na, én csak azt a képet szeretném látni, — szolt újra kárörvendő Muki, — amit majd Emiliákéknak fognak vágni, mikor a te eljegyzéséről olvassák a tudósítást. Hisz már bizony azt hitték, hogy megcsipnek téged, úgy elbűveltek mindent.

— Ejj, belőled a három év előtt kiköszarozott kőr szól, — kiáltott a hírlapíró.

— Azt hiszed, hogy ma nem két kézzel kapának rajtam Garathyék? — szolt ingerülten Muki. — No de azt lessek, — egy olyan lény, aki ezután az apró gymnázista után veti magát...

tudatása egy későbbi értesítés és hírlapi közlés tárgyát képezendik: fölkeretnek, hogy bejelentéseiket f. év március hó végéig az egylet elnökségénél (Bodza utcza 21) megteenni sziveskedjenek. Ugy szintén fölkeretnek az értekezéseket s felolvasásokat tartani óhajító egyleti bels. kultúrák, valamint a t. cz. fővárosi és vidéki zenetanárok, zeneiörk és érdekeltek, kik felolvasásokat tartani óhajtanak, hogy ebbeli bejelentéseiket — szintén a fentcímzett elnökségénél — a fent kitett határideig megteenni sziveskedjenek.

A kongresszus ideje s napjainak végleges meghatározását, valamint a jelentkező résztvevők számára a megállapított feltételek alatt nyújtandó előnyöket tudató értesítvényt, f. év május hó végén fog közzétetni.

Kelt Budapesten, 1885. február hó. A kongresszus végrehajtóbizottság tagjai: Berecz Ede, Sáh József, Goll János, alelnök. egyj. elnök. alelnök.

Telbisz Jenő, egyenletti titkár.

Idősb Ábrányi Kornél, Dunkl N. János Blaskovich Gyula, Ridley Cohné, Forti Ottó, Láng Fülöp, Clauser Vitályos, bizottsági tagok.

Hasznos tudnivalók.

A nőkről nem lehet igazságos mérdékellet beszélni. Vagy sokat, vagy keveset mondunk róluk.

Ha igaz volna az, hogy a nők gyengébbek a férfiaknál, akkor sülyedatük meghozhatóbb lenne. De az ellenkező áll.

Külfölkék.

© Személyi hírlap. Janovich Aurel főispán ur ő méltóságos s hó 6-án érkezett vissza korunkba. Isen hozza.

Dr. Haynald Lajos kalocsai bíboros érsek, Rudolft trónörökös gyermekei Erzsébet főhercegnő születésének emlékére „Erzsébet-árvaház” Bácsban 60,000 ft alapítvánnyal s 20000 ft építési és berendezési költséggel 25 árvagyermek befogadására szolgáló árvaházat állított fel és ezen árvagyermekek tanításáról is gondoskodik. A vallás és közoktatásügyi miniszter, ezen emberbaráti és a tanügy érdekében tett nagymérvű és hazafias áldozatát a bíboros érseknek köszönettel nyilvánította.

□ A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, az 1884. évi október hó 30. án, 46,188. sz. a. kelt rendelet 22. § a értelmében, a kömüves-, kőfaragó- és ácsmesteres gyakorlatiasabb szükséges képesítést igazolásának elnyerhetése végett vizsgálóbizottságokat szervezett. Megyékben a székhelyben: elnök: Tripolcsky Gyula kir. főmérnök, tagok: Gergurov Milán mérnök, Dötzner Ferenc építőmester, Prokop György építőmester, Puskas Gusztáv ácsmester.

— Haj, szegény Emília, lásd, ez a világ folyása. Egy gombostűnyi igazság legyen csak a sok rágalom között és örömmel itél el mindenki, kik ellen talán soha se is vételt. Ime, a közvélemény nyilatkozott rólad, már egyetlen féltó kincsedet is elragadják, — most nyílik ki tapasztalatlan szemed, hogy édes anyád férjavadása hová jutottott. Illába lenne szólnod, hiába kulcsod össze kezdet kétségbeesetten, a szegénybelőge ott ég ártatlan homlokodon, le nem törölnéd többé ez életben. Rejtőzdel el a világ szeméi elől, ne mutatkozzál, mert az a kis balcsot most már igazságot kölcsönöz a rágalomnak is, rejtőzdel el, vagy pedig — de ne, ne nyúl ahhoz a töltött fegyverhez, hisz egy idegen férfi az, kibe többé semmi közöd, vigyáz hisz nem bírsz majd ellenállani a vesztély csábjának, mely olyan mint a tengerseme varázsa, legyőzhetetlenül vonz a halálba...

— Az ebbőlben a poharak vigan kecczanak össze.

— A legújabb menyasszony sokáig éljen! — kiáltta egy hársány hang a mellékszobából. Peczgós poharak kecczanak kiséri.

E pillanathon egy tompa dörrenés rázza meg a házat s egy vérágyazató sikoj. Mindenkéi zavartan ugrik fel.

— A ruhátárból jött a lövés!

S a ruhátárban a fehér bál ruhán és a halvány csinált virágokon vérsíros rózsacsillagok tündökölnek s egy fehér szék arcon az üdözöltek megfogyott mosolya lebeg, amilyen csak a női becsület vértanúinak utolsó pillanatára veheti tulvilági fényét.

közben az asztalhoz telepednek le s a kanalak zörgni kezdenek.

— Barátom azt mondom neked, — kiált újra Muki, — én annak a leánynak a becsületéért egy fa-batkat nem adnák már most.

Emiliának arcába szókött a vér e szemtelen szavakra.

— Óh gazember, — gondolá, s dobogó szívvel várta, hogy csak lesz aki felszólal mellette.

— Az igaz, — szolt a vacsorálók egyike, — hogy roppant furlangol akarta magát már mindnyájunkra rákötni...

— Na, nem épen ő, hanem az anyja akarta őt, — szolt közbe a hírlapíró.

— Hisz az egyre megy, — kiált Muki. — Az igaz, hogy ma már nem chic becsületesnek lenni.

Satory e perczen lépett a szobába. — Kiről van szó? — kérde.

— Kiről másról, mint egykori imádotatról, — felel Muki.

— Nos és mit beszélték Emiliáról? — kérdi újra Satory.

— Semmi rosszat, — felel habotávza Muki. Semmiféle kézzelfogható rosszat.

— Hagyjatok békét annak a szegény leánynak, — szól Satory, — van annak magában is elég baja.

Jenő még mindig védi egykori eszményképét, — kiált egy másik, — hátha menyasszonyod megtudná, hogy oly jó ügyvédje vagy.

— Menyasszonya? — kiáltott meglepetve a harmadik, — hát csakugyan menyasszonyod Bella?

Az öltözébe s szívébe megállott valakinek

A leányka pedig rákönyökölt az asztalra és mélyen elgondolkozott. Porig veti aláza e véletlen baleset által s úgy értezte, hogy senkinek a sreme közé sem nézhet s ha általánosban bárhol mutatkozik, ujjal mutogatnak reá. Mily gyunyosan mosolyoghatnak odakünn az étteremben is, — szinte látja. . . És Jenő? — vajon törődik-e általában vele, mikor Bella oldala mellett ühét, kinek táncközben titokban a homlokát is megcsókolhatta s az nem hogy neheztelne érte, de mosolyog.

A ruhátár melletti szobából hangos beszéd hallatszott át, mintha néhány fiatal ember most lépett volna oda be. Emília figyelni kezdett: bizonyosan róla fognak beszélni. Mit kell hallania!

— Fínik! szól egy hang ott, — az egész bálbirotság itt volna csak Satory biányzik.

— Ne meg az a hunczut Gusztó. Vajon kit tolonid most is azzal, hogy legelőnék rja ki a lapban? szolt egy másik hang.

— Mindenkit, — választott e p-rczenben az odaléplő hírlapíró. — Hanem foglaljunk helyet uram, s ha Jenő is megjön, bejárjuk az ajtót, hogy vacsora közben ne háborgasson senki.

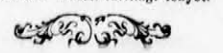
— Te Gusztó, — hallatszik Hodolva Muki hangja, — ugy-e megírod az Emília esetét is? De persze chic-módon, picánslu!

A leányka szíve szinte halálhátban dobogott.

— Hm! majd meglátom, kényes história.

— Barátom! Hátha még közvetlen közelben letél volna mint én. Erről csak én adhatok neked kimerítő tudósítást mint jelenvolt szemtanu, — szolt újra Muki.

— Megírni mindenesetre megírom valahogy, — felel továbbra a hírlapíró, mi-

Rendkívül alkalom
uj, érdekes és hasznos könyvek

BESZERZÉSÉRE

A „BAJA” t. olvasói részére.

Lapunk t. olvasói, az alábbi kiváló értékű könyveket, a Magyar Kereskedők Lapja kiadóhivatalánál (Budapesten, bálvány-utca 11.) míg a csekély készlet tart, csaknem fél áron rendelhetik meg. Mután a készlet valóban csekély, a megrendeléseket mielőbb eszközölni kérjük. A megrendelhető művek a következők:

A L K I B I A D E S Z.

Tragédia írta *Dr. Koroda Pál*. A sajtó által egyhangu elismeréssel fogadott felette érdekes mestermű, mely legközelebb a nemzeti színházban elő is fog adatni. **Bolti ára 1 ft 50 kr.** Lapunk olvasói megrendelhetik **75 krért.**

A P A I Ö R Ö K S É G.

Zola irányú társadalmi regény a legújabb korból, írta *Reviczky Gyula*. Elegáns kiállításban **bolti ára 1 ft.** Lapunk olvasói megrendelhetik **50 krért.**

A Z É R T É K P A P I R - P I A C Z

gyakorlati kézikönyv, bank és váltóüzletek, kereskedők, pénzügyi tisztviselők és kereskedelmi tanintézetek számára. A legjobb kútfők nyomán írta: *Kende Zsigmond*. **Bolti ára 50 kr.** Lapunk olvasói megrendelhetik **25 krért.**

Könyvviteltan díjhéjban és Rövid Váltóisme

kereskedő és iparos segédék, és minden kereskedő részére. Írta: *Révay Lipót*, okleveles tanító és könyvelő. **Bolti ára 20 kr.** — Lapunk olvasói megrendelhetik **10 krért.**

A Z E G Y S Z E R Ű K Ö N Y V V I T E L T A N

iskola és magánhasználatra írták: *Zachár Gyula* és *Lengyel Sándor* tanárok a főváros kereskedelmi szakiskoláin. **Bolti ára 1 ft.** Lapunk olvasói megrendelhetik **80 krért.**

KÖZGAZDASÁGUNK és KERESKEDELMÜNK 1882-ben.

Szerkesztették *Kormos Alfréd* és *Kende Zsigmond*. Évi szemle közgazd. kereskedelmi és ipari viszonyainkról. **Bolti ára 50 kr.** Lapunk olvasói megrendelhetik **15 krért.** Összesen hat értékes művet **2 ft 30 krért.**, mely összeg levéltárjegyekben, vagy postautalványon a Magyar Kereskedők Lapja kiadóhivatalához (Budapest, bálvány-utca 11.) mielőbb beártható.

4964. sz.
 tkv. 1884.

Hirdetmény.

A felerészben *Schadt István* és neje született *Dobler Terézia* — jelen részben pedig *Schöb Pál* vaskuti lakosok nevében álló 772. brzi sz. ház és egyjártú szárazmalomról szóló 606. sz. eltévelyedett vaskuti telekkönyvnek pótlása még az 1880. évi XLVI. t. cz. megalkotása előtt elrendeltetvén, és a helyszínelés 1880. évi március 27-én megtartatván a pótlandó telekjegyző-könyvnek ezen helyszínelés — valamint a községnél letéve levő másolat és a

zombori kir. törvényszék útján az o tani telekkönyvi irattárból megszerz e előiratok alapján elkészített tervezet alólikt kir. telekkönyvi hatóság által elfogadotván és annak értesítő helyiségében közzéemlére kitétvén, az 1880. évi XLVI. t. cz. 2. §. és az ezen törvény végrehajtására vonatkozó 1880. évi június 26. 18068. szám a. kelt igazságügyministeri rendelet XVI. és XXIII. szakaszához képest felkivátnak mindazok, kik az új telekkönyv szerkesztése, annak netaláni hibáinak kiigazítása s hiányainak pótlása — valamint az eltévelyedett telekkönyvben foglalt s bármí nemü dologbani jogokra vonatkozó bejegyzéseknek helyreállítása céljából felszólítani kívánnak, hogy elterjesztéseiket szóval vagy írásban 1885. évi március 20-tól kezdve 1885. évi június hó 20-ig bezárólag ezen kir. telekkönyvi hatóságnál megtegyék, mivel a jelzett határidő meghosszabbítható nem lévén, az új szerkesztés következtében hatályon kívül helyezett telekkönyvben foglalt bejegyzvényeken alapuló azon jogok, melyek a fentebbi felszólamlási határidő alatt nem érvényesítettek, olyan személyek ellenében, kik időközben nyilvánkönyvi jogokat jóhiszeműleg szereztek, többé nem lesznek érvényesíthetők.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Baja, 1885. évi február hó 8-án.

Húcz.
 kir. járásbíró.

NÁNAY LAJOS
KÖNYVNYOMDÁJA

KÉSZIT

GYORSAN, CSINOSAN és JUTÁNYOS ÁRON

mindennemű

NYOMDAI MUNKÁKAT.

Készít továbbá

ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNYOKAT

FALRAGASZOKAT,

számlákat, adress- és vizit-kártyákat,

ÉTELAROKAT,

eljegyzési- és esketési meghívókat,

GYÁSZJELENTÉSEKET,

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKAT,

ugyszintén raktáron tart

kötelezvényeket és ügyvédi meghatalmazásokat.